Lag
om ändring i lagen (1962: 381) om allmän försäkring;

utfärdad den 5 juni 1975.

SFS 1975: 379

Utkom från trycket
den 17 juni 1975

Enligt riksdagens beslut[1] föreskrives i fråga om lagen (1962: 381) om allmän försäkring[2]

dels att 3 kap. 3 §, 4 kap. 3 §, 6 kap. 1 och 2 §§, 7 kap. 4 §, 8 kap. 4 §, 9 kap. 1 §, 11 kap. 1 och 2 §§, 12 kap. 1 och 2 §§, 13 kap. 4 §, 15 kap. 2 § samt 17 kap. 4 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas fem nya paragrafer, 4 kap. 6 §, 6 kap. 3 och 4 §§ samt 12 kap. 3 och 4 §§, av nedan angivna lydelse.

3 kap.

3 §[3] Försäkrad, som åtnjuter hel förtidspension enligt denna lag eller åtnjutit sådan pension under månaden närmast före den, varunder han börjat åtnjuta hel ålderspension, har ej rätt till sjukpenning. För tid efter ingången av den månad, varunder försäkrad fyllt sjuttio år eller dessförinnan börjat åtnjuta hel ålderspension enligt denna lag, må sjukpenning utgå för högst etthundraåttio dagar.

Ej må försäkrad på grund av vad i 1 § andra stycket stadgas uppbära sjukpenning för tid efter den månad, varunder han fyller sextiofem år.

4 kap.

3 §[4] För tid efter ingången av den månad, varunder försäkrad fyllt sjuttio år eller dessförinnan börjat åtnjuta hel ålderspension enligt denna lag, må ersättning för sjukhusvård utgå för högst trehundrasextiofem dagar. Vad nu sagts äger motsvarande tillämpning för tid, varunder den försäkrade åtnjuter hel förtidspension och skall med sådan tid jämställas efterföljande tid, därest förtidspensionen upphört att utgå med månaden näst före den, varunder den försäkrade börjat åtnjuta hel ålderspension.

[1] Prop. 1975: 97, SfU 15, rskr 222.
[2] Lagen omtryckt 1973: 908.
[3] Senaste lydelse 1974: 784.
[4] Senaste lydelse 1974: 784.

6 § Har försäkrad, utan att bestämmelserna i 3 kap. 3 § första stycket eller 4 kap. 3 § äro tillämpliga, efter ingången av den månad, varunder han uppnått sextiofem års ålder, åtnjutit sjukpenning under etthundraåttio dagar eller ersättning för sjukhusvård under trehundrasextiofem dagar, må allmän försäkringskassa besluta att förmån som nu sagts icke längre skall utgå.

6 kap.

1 §[5] Rätt till folkpension i form av *ålderspension* tillkommer försäkrad från och med den månad, varunder han fyller sextiofem år.

Uttag av ålderspension må begränsas till att avse hälften av pensionen.

På särskild framställning av försäkrad utgår ålderspension för tid före den månad, varunder han fyller sextiofem år, dock tidigast från och med den månad, då han uppnår sextio års ålder. Pension enligt vad nu sagts må ej utgå till försäkrad, som äger komma i åtnjutande av tilläggspension enligt 12 kap. 1 § tredje stycket, med mindre han tillika gör motsvarande framställning enligt nämnda lagrum.

2 §[6] Ålderspension utgör, där ej annat följer av vad i andra stycket samt 3 och 4 §§ sägs, för år räknat nittiofem procent eller, för gift försäkrad vars make åtnjuter folkpension i form av ålderspension eller förtidspension eller äger rätt till pension enligt 1 § första stycket, sjuttiosju och en halv procent av basbeloppet. Åtnjuter maken enligt 7 kap. 2 § andra eller tredje stycket två tredjedelar av hel förtidspension eller halv förtidspension, utgår dock ålderspension i förra fallet med åttiotre och en tredjedels och i senare fallet med åttiosex och en fjärdedels procent av basbeloppet.

Börjar ålderspension utgå tidigare än från och med den månad, varunder den försäkrade fyller sextiofem år, skall pensionen minskas med fem tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år. Om pensionen börjar utgå senare än från och med sistnämnda månad, ökas pensionen med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå förflutit från ingången av den månad varunder den försäkrade uppnådde nämnda ålder; härvid må hänsyn dock ej tagas till tid efter ingången av den månad, under vilken den försäkrade fyllt sjuttio år, och ej heller till tid, då den försäkrade åtnjutit tilläggspension i form av ålderspension eller icke varit berättigad till folkpension.

3 § Uttag av ålderspension må återkallas med verkan från nästa månadsskifte. Sådan återkallelse gäller ej för försäkrad, som åtnjuter tilläggspension enligt 12 kap., med mindre han tillika gör motsvarande återkallelse enligt 12 kap. 3 §.

[5] Senaste lydelse 1974: 784.
[6] Senaste lydelse 1974: 784.

Skall ålderspension ånyo börja utgå efter återkallelse som avses i första stycket, beräknas pensionens storlek med tillämpning av bestämmelserna i 2 § på grundval av den försäkrades ålder då pensionen ånyo börjar utgå. För varje månad, varunder ålderspension tidigare utgått göres vid beräkningen avdrag med fem tiondels procent såvitt avser tid före den månad, varunder den försäkrade fyllt sextiofem år, och sex tiondels procent såvitt avser annan tid.

4 § Då uttag avser hälften av ålderspension skall minskning eller ökning enligt 2 och 3 §§ gälla motsvarande del av pensionen.

7 kap.

4 §[7] Hel förtidspension utgör, där ej annat följer av vad i andra stycket sägs, för år räknat nittiofem eller, för gift försäkrad vars make åtnjuter folkpension i form av ålderspension eller förtidspension eller äger rätt till pension enligt 6 kap. 1 § första stycket, sjuttiosju och en halv procent av basbeloppet. Åtnjuta båda makarna förtidspension och är pensionen för endera eller båda sådan som i 2 § andra eller tredje stycket sägs, skall dock vid beräkning av pension hel förtidspension utgöra, om två tredjedelar av hel förtidspension utgår till andra maken, åttiotre och en tredjedels och, om halv förtidspension utgår till denne, åttiosex och en fjärdedels procent av basbeloppet.

Om förtidspension utgår för tid efter det att ålderspension med stöd av 6 kap. 3 § upphört att utgå, skall förtidspensionen minskas med motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 6 kap. 3 och 4 §§.

8 kap.

4 §[8] Änkepension utgör, där ej annat följer av vad nedan sägs, för år räknat nittiofem procent av basbeloppet.

Utgår änkepension med tillämpning av 1 § första stycket b) och hade den pensionsberättigade ej fyllt femtio år vid mannens död eller vid den tidpunkt, som avses i 1 § andra stycket, minskas pensionen med en femtondel för varje år, varmed antalet år som den pensionsberättigade fyllt vid mannens död eller vid nämnda tidpunkt understiger femtio.

Om änkepension utgår för tid efter det att ålderspension med stöd av 6 kap. 3 § upphört att utgå, skall änkepensionen minskas med motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 6 kap. 3 och 4 §§.

9 kap.

1 §[9] Till ålderspension eller förtidspension utgår *barntillägg* för varje barn under sexton år till försäkrad eller försäkrads hustru, därest den försäkrade har vårdnaden om eller stadigvarande sammanbor med barnet. Barntillägg enligt vad nu sagts utgives ej till ålderspension, som den

[7] Senaste lydelse 1974: 784.
[8] Senaste lydelse 1974: 784.
[9] Senaste lydelse 1974: 784.

försäkrade åtnjuter för tid före den månad varunder han fyller sextiofem år, eller till pension som tillkommer gift kvinna.

Barntillägg till hel ålderspension eller hel förtidspension utgör för år räknat tjugufem procent eller, om barnet är berättigat till barnpension enligt 8 kap. 5 §, tio procent av basbeloppet. Utgår halv ålderspension eller utgår två tredjedelar av hel förtidspension eller halv förtidspension, utgör barntillägget motsvarande andel av barntillägg till hel pension.

Åtnjuter den försäkrade tilläggspension enligt denna lag, minskas honom tillkommande barntillägg med hälften av tilläggspensionen i den mån denna för år räknat överstiger halva basbeloppet.

11 kap.

1 §[10] Rätt till tilläggspension grundas på inkomst av förvärvsarbete.

För varje år, varunder någon varit försäkrad enligt 1 kap. 3 § första eller andra stycket, skall för honom enligt vad nedan sägs beräknas pensionsgrundande inkomst på grundval av hans inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete under året. Sådan beräkning skall icke göras för år före det då den försäkrade uppnår sexton års ålder, ej heller för år då den försäkrade avlidit eller för år efter det då han fyllt sextiofyra år eller för tidigare år, varunder han åtnjutit förtidspension eller hel ålderspension enligt denna lag.

2 §[11] Med *inkomst av anställning* avses den lön i penningar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad, som försäkrad åtnjutit såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst. Till sådan inkomst hänföres dock icke från en och samme arbetsgivare åtnjuten lön som under ett år ej uppgått till femhundra kronor. Såsom inkomst av anställning anses även

a) sjukpenning enligt denna lag eller lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den mån ersättningen träder i stället för försäkrads inkomst såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst,

b) föräldrapenning,

c) vårdbidrag enligt 9 kap. 4 §,

d) dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa,

e) kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd,

f) utbildningsbidrag under arbetsmarknadsutbildning i form av dagpenning och stimulansbidrag,

g) timstudiestöd, inkomstbidrag och vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973: 349) samt

h) delpension enligt lagen (1975: 380) om delpensionsförsäkring.

Ersättning i penningar eller naturaförmåner som i första stycket sägs för arbete som försäkrad utfört för annans räkning utan att vara anställd i dennes tjänst skall, om ersättningen under ett år uppgått till minst femhundra kronor, anses såsom inkomst av anställning, såvida

[10] Senaste lydelse 1974: 784.
[11] Senaste lydelse 1974: 510.

den försäkrade och den som utgivit ersättningen varit ense därom; och skall i dylikt fall den förre anses såsom arbetstagare och den senare såsom arbetsgivare.

Vid beräkning av inkomst av anställning skall hänsyn icke tagas till lön eller annan ersättning, som försäkrad åtnjutit från arbetsgivare, vilken är bosatt utom riket eller är utländsk juridisk person, i annat fall än då den försäkrade sysselsatts vid skötseln av här i riket belägen fastighet eller i rörelse som bedrivs från här beläget fast driftställe. Vad i detta stycke sägs skall icke gälla beträffande lön till svensk medborgare, såframt svenska staten eller, där lönen härrör från utländsk juridisk person, svensk juridisk person, som äger ett bestämmande inflytande över den utländska juridiska personen, enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för avgift till försäkringen för tilläggspension enligt 19 kap. 1 §.

Hänsyn skall ej heller tagas till lön eller annan ersättning från främmande makts härvarande beskickning eller lönade konsulat eller från arbetsgivare, vilken tillhör beskickning eller konsulat som nu sagts och icke är svensk medborgare. Vad i detta stycke sägs skall icke gälla beträffande lön till svensk medborgare eller den som utan att vara svensk medborgare är bosatt i riket, såframt utländsk beskickning här i riket enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för avgift till försäkringen för tilläggspension enligt 19 kap. 1 §.

Den som åtagit sig förbindelse enligt tredje eller fjärde stycket skall anses såsom arbetsgivare.

12 kap.

1 §[12] Rätt till tilläggspension i form av *ålderspension* tillkommer försäkrad från och med den månad, varunder han fyller sextiofem år, under förutsättning att pensionspoäng tillgodoräknats honom för minst tre år.

Uttag av ålderspension må begränsas till att avse hälften av pensionen.

På särskild framställning av försäkrad utgår, under förutsättning som i första stycket sägs, ålderspension för tid före den månad, varunder han fyller sextiofem år, dock tidigast från och med den månad, då han uppnår sextio års ålder. Pension enligt vad nu sagts må ej utgå till försäkrad, som äger komma i åtnjutande av folkpension enligt 6 kap. 1 § tredje stycket, med mindre han tillika gör motsvarande framställning enligt nämnda lagrum.

2 §[13] Ålderspension utgör, där ej annat följer av andra och tredje styckena samt 3 och 4 §§, för år räknat sextio procent av produkten av basbeloppet för den månad, för vilken pension skall utgivas, och medeltalet av de pensionspoäng som tillgodoräknats den försäkrade eller, om pensionspoäng tillgodoräknats honom för mer än femton år, medeltalet av de femton högsta poängtalen. Har pensionspoäng tillgodoräknats den

[12] Senaste lydelse 1974: 784.
[13] Senaste lydelse 1974: 784.

försäkrade för mindre än trettio år, skall hänsyn tagas endast till så stor del av nämnda produkt som svarar mot förhållandet mellan det antal år, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats honom, och talet trettio.

Har undantagande enligt 11 kap. 7 § ägt giltighet för den försäkrade, skall honom tillkommande ålderspension utgöra sextio procent av så stor del av den i första stycket angivna produkten, som svarar mot förhållandet mellan det antal år, dock högst trettio, för vilka pensionspoäng tillgodoräknats den försäkrade, och talet trettio ökat med ett för varje år, för vilket den försäkrade till följd av undantagandet icke tillgodoräknats pensionspoäng eller gått förlustig mer än en poäng. Ej må med tillämpning av vad nu sagts talet trettio ökas till mer än femtio. Vad i detta stycke stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fall då pensionspoäng jämlikt 11 kap. 6 § första stycket på grund av underlåten avgiftsbetalning icke tillgodoräknats den försäkrade.

Börjar ålderspension utgå tidigare än från och med den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år, skall pensionen minskas med fem tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå återstår till ingången av den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år. Om pensionen börjar utgå senare än från och med sistnämnda månad, ökas pensionen med sex tiondels procent för varje månad, som då pensionen börjar utgå förflutit från ingången av den månad varunder den försäkrade uppnådde nämnda ålder; härvid må hänsyn dock ej tagas till tid efter ingången av den månad, under vilken den försäkrade fyllt sjuttio år, och ej heller till tid, då den försäkrade åtnjutit folkpension eller icke varit berättigad till tilläggspension i form av ålderspension.

3 § Uttag av ålderspension må återkallas med verkan från nästa månadsskifte. Sådan återkallelse gäller ej för försäkrad, som åtnjuter folkpension enligt 6 kap. med mindre han tillika gör motsvarande återkallelse enligt 6 kap. 3 §.

Skall ålderspension ånyo börja utgå efter återkallelse som avses i första stycket, beräknas pensionens storlek med tillämpning av bestämmelserna i 2 § på grundval av den försäkrades ålder då pensionen ånyo börjar utgå. För varje månad, varunder ålderspension tidigare utgått göres vid beräkningen avdrag med fem tiondels procent såvitt avser tid före den månad, varunder den försäkrade fyllt sextiofem år, och sex tiondels procent såvitt avser annan tid.

4 § Då uttag avser hälften av ålderspension skall minskning eller ökning enligt 2 och 3 §§ gälla motsvarande del av pensionen.

13 kap.

4 § Om förtidspension utgår för tid efter det att ålderspension med stöd av 12 kap. 3 § upphört att utgå, skall förtidspensionen minskas med motsvarande tillämpning av 12 kap. 3 och 4 §§.

2 §[14] För försäkrad, som är född under något av åren 1911—1927, skall vid tillämpning av 11 kap. 1 § andra stycket pensionsgrundande inkomst beräknas även för det år varunder han fyllt sextiofem år, dock ej för det fall han under nämnda år åtnjutit förtidspension enligt denna lag eller hel ålderspension enligt 6 kap. 1 § tredje stycket eller 12 kap. 1 § tredje stycket.

Beräkning av förtidspension skall under förutsättningar som angivas i 13 kap. 2 § för försäkrad som avses i denna paragraf ske under antagande att den försäkrade tillgodoräknats pensionspoäng även för det år då han uppnår sextiofem års ålder.

Vid beräkning av ålderspension som avses i 12 kap. 1 § första stycket skall, om pensionen därigenom blir större, försäkrad som avses i denna paragraf tillgodoräknas pensionspoäng som om han blivit berättigad till förtidspension enligt 13 kap. 1 § från och med januari månad det år han uppnår sextiofem års ålder.

17 kap.

4 § Har pensionsberättigad i väsentlig mån erhållit sin försörjning av allmänna medel, må den myndighet som tillhandahållit försörjningen uppbära sådan del av det pensionsbelopp som först förfaller till betalning efter beslut om pension som motsvarar vad myndigheten visar sig ha utgivit för den pensionsberättigades samt hans makes och minderåriga barns försörjning för den tid som pensionsbeloppet avser.

Har pensionsberättigad uppburit dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa eller kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd, skall det pensionsbelopp som först förfaller till betalning efter beslut om ålderspension eller förtidspension minskas med den del av arbetslöshetsstödet, som visas ha utgivits för tid som pensionsbeloppet avser, utöver vad som skulle ha utgått om pensionsbeslutet förelegat vid utbetalningen av stödet. Vad nu sagts skall, när kontant arbetsmarknadsstöd utgått, gälla även efter beslut om änkepension.

Har delpension enligt lagen (1975: 380) om delpensionsförsäkring utgått till någon som beviljas ålderspension eller förtidspension enligt denna lag, skall det pensionsbelopp som först förfaller till betalning efter beslutet minskas med delpensionsbelopp som avser samma tid som ålders- eller förtidspensionen.

Vad i denna paragraf föreskrives skall äga motsvarande tillämpning vid beslut om ökning av pension eller upphävande av förordnande som avses i 16 kap. 3 § andra stycket.

---

1. Denna lag träder i kraft såvitt avser 11 kap. 2 § första stycket punkten g) den 1 juli 1975, såvitt avser sagda paragraf första stycket punkten f) den 1 januari 1976 samt i övrigt den 1 juli 1976.

[14] Senaste lydelse 1974: 784.

2. Den nya reduktionsfaktorn vid förtida uttag av ålderspension skall gälla även i fall som avses i punkt 3 övergångsbestämmelserna till lagen (1974: 784) om ändring i lagen (1962: 381) om allmän försäkring.

På regeringens vägnar

SVEN ASPLING

Björn Sjöberg
(Socialdepartementet)